

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio III. An hæc Sponsalia per consensum Titii, nova cum fratre Cajo
Sponsalia permittentis &c. fuerint soluta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

francum obligent conditionate ad Matrimonium, nimirum metu cessante contrahendum. *N. M.* sicut sponsalia clandestine contracta non obligant ad Matrimonium pariter clandestine contrahendum. Dices: metus, licet interea cessaverit, adhuc tamen influit in Matrimonium, quia propter sponsalia metu extorta contrahitur postea Matrimonium: ergo

adhuc vitiat Matrimonium. *¶. Neg.* quod influat; ubi enim cessavit metus, non amplius existit, quod non existit, non influit, non causat: ergo sublato metu liberrime ac sponte contrahitur Matrimonium.

¶ S S ¶

QUÆSTIO III.

An hæc Sponsalia per consensum Titij, nova cum fratre Caio sponsalia permittentis &c. fuerint soluta?

Videtur omnino. *¶.* quia sponsalia mutuo consensu dissolvi, in confesso est apud omnes: sed hic intervenit mutuos utriusque consensus, nimirum Berthæ, quæ cum Caio contraxit, & simul Titij, qui id permittit. *2.* juri suo renuntiare censetur, qui juri suo facit contrarium. *c. gratum de Offic. deleg. 6. ex ore, de vit. & honest. Cler. l. 2. ff. de minor.* Sed Titius, permittens nova Berthæ Sponsalia cum suo fratre Caio, fecit contrarium juri suo, quod ipsorum est ex Sponsalibus primis,

& adhuc magis per nova Sponsalia, quæ ipsemet contraxit cum alia, idque satis declaravit verbis, *mit der Bertha ißsaus/ ich hab nichts mehr mit ihr.* *3.* qui semel actioni renuntiavit, amplius repetere non potest; nec enim renuntiantibus juri suo datur regressus, ut habet communis: sed Titius per hoc, quod alteri desponsari permisit Bertham, renuntiavit iux actioni: ergo,

Speciosa quidem hæc sunt, atque tanti roboris, ut rem plane

Uu 3

evia-

evincerent, nisi ex circumstantijs ipsius facti satis constaret, Titium præcisè in gratiam fratris Caij, cui potius, quam alteri, sponsam tam opulentam & potentem optaverat, cum ipse eam sponte volentem sortiri desperasset pro se, renuntiasset juri suo qualicunque; ac simul in ea persuasione fuisse, Sponsalia cum fratre Caio valuisse, consequenter & Matrimonium Berthæ cum eadem fore validum. In quo fuit deceptus; nam ex Sponsalibus validis oritur impedimentum dirimens Matrimonij, quod vocant *Publicæ honestatis*, inter personas primi gradus, adeoque etiam cum fratre sponsi, nimirum Caio. Quæ causa fuerit, cur Cajus postea aliam duxerit personam. Hoc supposito in oppositam inclino sententiam atque existimo, per factum & verba Titij non fuisse soluta Sponsalia, ut adeo ipse adhuc obligatus maneat Berthæ, priori suæ sponsæ, atque ideo præferendæ ob jus antiquius, quamvis Bertha non teneatur ei nubere, si velit petere rescissionem Sponsalium.

Ratio, cur sic sentiam, est duplex. 1. quia Titius non absolute cessit jure suo, sed sub conditione tacita, si fratri Caio hæc sponsa obtingat, ac de præsentis desponsetur, non cessurus, si scivisset impedimentum: sed dicta conditio non fuit impleta: ergo cessio nunquam absoluta, & sic sine effectu; nam &

nullus est consensus errantis, & ignorantis. l. 8. l. 9. c. de J. & F. J. Sed Titius consensit in desponsationem Berthæ cum Caio fratre ex errore, & ignorantia, inter Bertham & fratrem suum Cajum ex suis cum ea sponsalibus prævijs ortum esse impedimentum dirimens publicæ honestatis: ergo. Neque dicas, non attendi, quid aliquis fecisset facta hypothese scientiæ, sed quid actu fecerit; id enim procedit quidem, saltem ubi bonum publicum exigit actum valere, ut si quis ducat pauperem, quam tamen per errorem putat esse divitem, quando solum habitualiter ita est constitutus, ut non faceret, quod per errorem putat aliter se habere: non verò, quando actualiter ita est constitutus, sicut sic fuit constitutus Titius, qui satis manifestè perhibetur, se alteri hanc sponsam nolle cedere, quam Caio fratri.

Ex quibus vim suam amittunt, quæ in contrarium proposita sunt. *Primum* quidem, quia mutui consensus non fuit verus, sed in errore fundatus, nec absolutus, sed sub conditione, si Matrimonium cum Caio procedat. Respectu Titij patet ex dictis: respectu Berthæ eruitur partim in consequentiam, si enim sponsalitus contractus ex una parte est invalidus, etiam ex altera parte est invalidus, cum sit mutuus & claudicare nequeat; partim quia præsumi non debet de Bertha, quod priorem sponsam statim absolute voluerit

rit dimittere, si secundum ob latens impedimentum ducere non posset, eo quod mutatis circumstantiis placere possit, qui prius displicuit. *Alterum*, quia Titius contrarium suo juri non fecit absolute, ac verè, sed solum conditionate, & per errorem: nemo autem censetur renuntiare juri suo absolute, qui movetur per errorem & ignorantiam sui motivi unici. Et quia verba, *mit der*

Bertha *ists aus* &c. in eodem fundabantur errore, etiam nihil operantur. *Tertium* cadit ex eodem principio; quia Titius non absolute, & verè, renuntiavit actioni suæ, quamvis hæc, si Bertha illam per exceptionem elidere voluisset, inefficax fuisset.

✻ (o) ✻

QUÆSTIO IV.

An Berthæ, postquam vidit Caium alteri ligatum Matrimonio, reviviscat jus antiquum adversus Titium?

*S*ine ambagibus breviter ex dictis & dico, non quidem reviviscere, cum nunquam fuerit extinctum, sed semper hucusque salvum perdurasse, ut adeo, si nunc Titio velit nubere, fortassis quia nunc prior de ipso concepta persuasio deprehenditur fuisse erronea, vel ne in fama periculum subeat, si, postquam duobus successivè fratribus fidem dedit, neutrum ducat &c. eundem petere in maritum possit. Cum enim, uti

in quest. 2. docui, Sponsalia metu & per injuriam extorta valeant, consequenter metum passæ Berthæ jus efficax adversus Titium tribuerint, ipse verò huic juri nunquam valide renuntiaverit, cum Sponsalia nova cum Caio inita ob impedimentum publicæ honestatis, licet ignoratum, invalida fuerint, jus ipsius salvum permanit, ut adeo, si velit, eodem adhuc uti valeat; eò quod nec per factum illud, quo nova Sponsalia contraxit, nec per ulla verba renun-
tia-